

Budapest Főváros XIV. Kerületi Helyi Választási Bizottság
43/2017. (IV. 23.) HATÁROZATA

Budapest Főváros XIV. Kerület Helyi Választási Bizottsága (a továbbiakban: HVB) 2017. április 21-én érkezett, dr. Somodi Zoltán Fidesz- Magyar Polgári Szövetség – Kereszténydemokrata Néppárt jelölte Budapest XIV. Kerület 3. egyéni választókerület képviselő jelöltje, mint az ügyben érintett természetes személy által benyújtott kifogás tárgyában a bizottság meghozta az alábbi

határozatot

A HVB megállapítja, hogy a Magyar Szocialista Párt megsértette a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 2.§ (1) bekezdés a) és e) pontjában foglaltakat és eltiltja a további jogsabálysértéstől.

A kifogás azon részének, melyben kifogás benyújtója emberi méltóságának megsértésére utal, a HVB **érdemi vizsgálat nélkül elutasítja.**

A határozat ellen a meghozataltól számított 3 napon belül a Fővárosi Választási Bizottsághoz címzett, de a Budapest Főváros XIV. Kerület Helyi Választási Irodához benyújtott (1145 Budapest, Pétervárad u. 2.) fellebbezéssel lehet élni. A határozat ellen a központi névjegyzékben szereplő választópolgár, jelölt, jelölő szervezet, továbbá az ügyben érintett természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet nyújthat be illetékmentes fellebbezést jogsabálysértésre történő hivatkozással. A fellebbezést a Helyi Választási Bizottságnál úgy kell előterjeszteni, hogy az legkésőbb a megtámadott határozat meghozatalától számított harmadik napon 16 óráig megérkezzen. A fellebbezésnek tartalmaznia kell a fellebbezés jogi alapját, azaz a jogsabálysértés megjelölését, a kérelem benyújtójának nevét, lakcímét (székhelyét) és – ha a lakcímétől (székhelyétől) eltér – postai értesítési címét, a kérelem benyújtójának személyi azonosítóját, vagy jelölő szervezet vagy más szervezet esetében a bírósági nyilvántartásba-vételi számát. A fellebbezés benyújtója választása szerint megadhatja telefaxszámát vagy elektronikus levélcímét, illetve kézbesítési megbízottjának nevét, telefaxszámát, vagy elektronikus levélcímét.

Indokolás

Dr. Somodi Zoltán a Budapest Főváros XIV. kerület 3. sz. egyéni választókerület Fidesz- Magyar Polgári Szövetség – Kereszténydemokrata Néppárt képviselő jelöltje 2017. április 21. napján a HVB-hez címzett választási kifogást terjesztett elő választásra irányadó jogsabály, illetve a választás és a választási eljárás alapelveinek megsértésére, azaz jogsabálysértésre hivatkozással. A kifogást, mint az ügyben érintett természetes személy nyújtotta be. A kifogásban előadta, hogy a kifogásolt szórólap 2017. 04. 20. napján került a birtokába. Jogsabálysértés bizonyítékeként mellékelte a szórólapot, melynek kiadója Magyar Szocialista Párt (székhely: 1073 Budapest Erzsébet krt. 40-42. felelős kiadó/szerkesztő: Tóbiás József pártigazgató). Kifogástevő álláspontja szerint a szórólapon található hamis állítások a választói akaratot akként kívánják befolyásolni, hogy egyben lejárássák, és rossz színben tüntessék fel őt, mint képviselőjelöltet és megsértsék az Alaptörvényben biztosított emberi méltóságát. A szórólapok álláspontja szerint megsértették továbbá a Ve. 2. § a) és e) pontjait, a választás tisztaságának megóvása, és a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás alapelvét.

A HVB megvizsgálta kérelmező beadványát és a csatolt szórólapot.

Az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdés alapján mindenkinek joga van a véleménynyilvánítás szabadságához. A véleménynyilvánítás szabadságának kitüntetett szerepe van az alkotmányos alapjogok között. A Ve. a véleménynyilvánítás szabadságával összhangban nem tiltja a negatív kampányt, annak korlátját a Ve. 2. § (1) bekezdésében megfogalmazott alapelvek jelentik.

A Ve. 2. § (1) bekezdés alapján a választási eljárás szabályainak alkalmazása során érvényre kell juttatni a választási alapelveket, köztük a Ve. 2.§ (1) bekezdés a) pontjában szereplő a választás tisztaságának megóvása és az e) pontjában szereplő jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás alapelvét.

A rendeltetésszerű joggyakorlás a joggal való visszaélés törvényi tilalmát rögzíti, az egész jogrendszert átható követelmény. Azt jelenti, hogy a jogintézményekkel célhoz és tartalomhoz kötötten élhetnek annak címzettjei.

A HVB az ügy elbírálása során rámutatott, hogy a vizsgált megnyilvánulásra választási kampányban került sor. A választási kampány a közügyek szabad vitatásának egyik, a választójog szabályai körébe vont megnyilvánulása, amely nélkül a választópolgárok nem, vagy csak komoly nehézségek árán dönthetnék el, hogy kire szavazzanak. A közügyek szabad megvitatásához fontos társadalmi érdek fűződik. Választási kampányban tipikusan a közszereplők egymás közti kontextusában kell értelmezni és megítélni a véleménynyilvánítási szabadságot, illetve annak korlátait. Társadalmi érdek, hogy a kampányban nemcsak a közügyeket, hanem az egyes jelöltek alkalmasságát és a jelölő/támogató szervezet programját is megvitassák.

A HVB vizsgálva az értékítélet, illetve a tényállítás közötti különbségtételt, kiemelte, hogy indokolt különbséget tenni az értékítéletek és a tényállítások védettsége között is, mert míg a vélemények esetében a hamisság bizonyítása értelmezhetetlen, addig a bizonyíthatóan hamis tények önmagukban nem állnak alkotmányos védelem alatt. Fontos szempontnak tartotta, hogy azok a közszereplők, akik nyíltan vállalhatnak közéleti-politikai szerepet, meg tudják magukat védeni az alaptalan megnyilvánulásokkal szemben a nyilvánosság előtt, hiszen erre minden lehetőség adott egy választási kampány során. A véleménynyilvánítás szabadsága tehát fokozottan érvényesül olyan értékítéletekkel kapcsolatban, amelyek a közügyekre vonatkozó vélemények ütközésében kapnak hangot, még akkor is, ha esetleg túlzóak és felfokozottak, netán képi (elvont) formában jelennek meg.

Figyelembe vette a HVB, hogy az Alkotmánybíróság szerint a közügyekre vonatkozó és a közéletben szerepet vállaló személyek és szervezetek tevékenységét érintő véleménynyilvánítás erősebb alkotmányos védelmet élvez, és így annak korlátozhatósága szűkebb körben nyerhet alkotmányos igazolást. Ennek megfelelően a közügyek vitatását érintő véleményszabadság korlátozását előíró jogszabályokat megszorítóan szükséges értelmezni.

Mindezekre figyelemmel vizsgálta meg a HVB a szórólapot és vonta le azt a következtetést, hogy a sérelmezett szórólapon szereplő közlések az időközi választással összefüggésben a jelölt kritizálására irányulnak, a jelölt személyével összefüggnek. A közlés lényege, hogy a szórólap készítőjének álláspontja, véleménye szerint a jelölt anyagi körülményei – lakókörnyezete – és a jelölt által ellátott hivatás, tevékenység, és annak konkrét területi elhelyezkedése között éles különbség van. „Somodi Zoltán lenézi a hétköznapi embereket. Kiderült: a fideszes Somodi a rózsadombi panorámás lakásból jár a Tábornok utcai gyermekrendelőbe. Somodi: A Rózsadomb jelöltje.”

Kérdésként teszi fel, hogy „Vajon a Rózsadombra kerül a zuglóiak hálapénze? De a hálapénzüket azért elfogadja?”

A HVB-nek arról kellett állást foglalnia, hogy a kifogásolt szórólapon a védelem alatt álló értékítélet, vagy a védelmet nem élvező hamis tényállítás jelenik meg.

A HVB álláspontja szerint a vizsgált szórólapon szereplő fenti tényállítások valótlan tartalmúak. Dr. Somodi Zoltán képviselő jelölt - a nyilvántartásba vételkor megadott lakcíme szerint - a II. kerület Törökvész városrészében lakik. A jelöltet a HVB Budapest XIV. kerület 3. sz. egyéni választókerület jelöltjeként vette nyilvántartásba.

A HVB szerint a jelölt feltételezett anyagi körülményei, a lakóhelyén, illetve a választókerület területén élő állampolgárok anyagi helyzete közötti feltételezett különbségre történő utalás sem alapozza meg azt, a jelölről megfogalmazott állítást, hogy „lenézi a hétköznapi embereket”.

A szórólapon a hálapénz vonatkozásában tett megnyilvánulások bár tényállításként nem értékelhetők, a HVB álláspontja szerint ezek az utalások kérdések formájában is alkalmasak arra, hogy a választópolgárokat befolyásolhassák.

Kifogást tevő sérelmezi a szórólapon másik oldalán feltüntetett közléseket is: „Somodi Zoltán a Fidesz jelöltje lenézi a hétköznapi embereket – Somodi: Az arrogancia jelöltje”. Ennek kapcsán a benyújtott kifogásban leírja, hogy a szórólapon neki tulajdonított – idézett – mondat szövegkörnyezetéből kiemelésre került, így változtatva meg annak eredeti jelentését. Állítása alátámasztásául kifogást tevő hivatkozik dr. Somodi Zoltán Cigányélet Pesten – gyermekorvos szemmel c. írására, mint csatolt bizonyítékra. A benyújtott kifogáshoz azonban ezen írásmű nem lett csatolva, de az írás az internetről letölthető, így a HVB-nek lehetősége volt meggyőződnie arról, hogy a kifogástevőnek tulajdonított „aki nem tanult, az a tanultat fogja szolgálni, a tanult fog neki parancsolni egy életen át” mondat hamis tényállításként értékelhető-e. A HVB szerint az idézett rész szövegkörnyezetéből kiragadott mondat alapján téves annak a következtetésnek a levonása, hogy a jelölt „lenézi a hétköznapi embereket” és az „arrogancia jelöltje”.

Mindezek alapján vonta le azt a következtetést a HVB, hogy a sérelmezett szórólapon a választói magatartás befolyásolására alkalmas, annak kiadója a szórólapon szereplő hamis tényállításokkal és megtévesztő utalásaival megsértette a Ve. 2.§ (1) bekezdés e) pontjában foglalt alapelvet. Ugyanis a jóhiszemű és rendeltetészerű joggyakorlás követelménye mögött az a társadalmi érdek és jogalkotói szándék húzódik meg, hogy a jelölt jó hírnevét és becsületét ne sértsék. A jó hírnév sérelmét a valótlan tényállítás, míg a becsület sérelmét a véleménynyilvánítás okozza. A véleménynyilvánítás szabadsága sem korlátlan, és bár a választási kampányban is lehet olyan közlést tenni, amely sérti a jelölt becsületét, jó hírnevét, erre a közlésre, a tényállításra azonban a védelem nem terjed ki.

A választási eljárás résztvevőinek, így a jelölteknek és jelölő szervezeteknek a kampánytevékenység gyakorlása során az annak kapcsán megnyilvánuló cselekményeik által kell érvényre juttatniuk a választási eljárás alapelveit, köztük a jóhiszemű és rendeltetészerű joggyakorlás alapelvét. Ennek megsértésével sérül a Ve. 2. § (1) bekezdés a) pontjában foglalt, a választás tisztaságának megővése alapelv.

Annak a vizsgálata, hogy a szórólapon látható közlés sérti-e a képviselő jelölt emberi méltóságát, nem tartozik a HVB hatáskörébe, így azt nem vizsgálja, a kérelemnek az ennek vizsgálatára irányuló részét a Ve. 215. § d) pontja alapján érdemi vizsgálat nélkül elutasítja.

A fentiek alapján a HVB a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

Az HVB határozata a választási eljárásról szóló a Ve. 10. § (1) és (3) bekezdésein, 48. § (3) bekezdésén, 209. § (1) bekezdésén, 214.§ (1) bekezdésén, 215.§ d) pontján, 218.§, 221.§ (1) bekezdésén, 223.§ (1) és (3) bekezdésein, 224.§ (1)-(4) bekezdésein és 307/P. § (1) bekezdés b) pontján, 45.§ (2) bekezdésén alapul.

Az illetékmentességről szóló tájékoztatás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 33. § (2) bekezdés 1. pontján alapul.

Budapest, 2017. április 23.

Gelányiné Kósa Irén
elnök

Budapest Főváros XIV. Kerület
Helyi Választási Bizottság

